

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Κώστας Κακογιάννης

Ένα ταξίδι με μουσικά φτερά

Γνώρισα τον Κώστα Κακογιάννη με αφορμή την ταινία που ετοίμασε για το συνθέτη με μυϊκή δυστροφία Στέλιο Πισή. Η ζωή του ξεχειλίζει από μουσική. Και δεν θα μπορούσε να ήταν αλλιώς, γιατί, όταν το ταλέντο είναι τόσο έμφυτο, που σαν αόρατο μαγικό ραβδί σηματοδοτεί τα βήματά σου, τότε η πορεία είναι αναπόδραστα μελωδική.

ΤΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Ο Κώστας Κακογιάννης έχει ένα βιογραφικό που θα ζήλευσαν συνθέτες διεθνούς ακτινοβολίας: δίπλωμα στο πιάνο, βιολί και φλάουτο, σπουδές Electrical Engineering και σύνθεσης στις Η.Π.Α., βραβεία σε διαγωνισμούς, πεντάχρονη συνεργασία με τη Διάσταση ως μαέστρος, μουσική επένδυση για το θέατρο, την τηλεόραση και τον κινηματογράφο, συνέντευξη με καλλιτέχνες, όπως ο Μιχάλης Κακογιάννης, ο Johnny Logan, ο Δημήτρης Παπαϊωάννου κι ο Μιχάλης Χατζηγιάννης, κυκλοφορία 17 CDs. Ενώ έργα του έχουν εκτελεστεί σε αίθουσες και θέατρα ανά την υφήλιο (Σικάγο, Βερολίνο, Κρεμλίνο, Λονδίνο, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και Ηρώδειο), ο ίδιος σήμερα, ξεκομμένος από την πολύβουη ζωή της πόλης, επέλεξε να ζει και να διδάσκει στη Λεμόθυ. Εκεί, παρά με τον Πάμο Κουζάλη, ίδρυσαν το πολιτιστικό κέντρο Παράκεντρο, σκηνοθετώντας από κοινού μια σειρά από ντοκιμαντέρ και βιντεοσκοπήματα, ανάμεσα στα οποία κι αυτό για το συνθέτη με μυϊκή δυστροφία Στέλιο Πισή.

“ Η ταινία για το Στέλιο ήταν ένα μεγάλο μάθημα ζωής

παρέα με τον Πάμο Κουζάλη, ίδρυσαν το πολιτιστικό κέντρο Παράκεντρο, σκηνοθετώντας από κοινού μια σειρά από ντοκιμαντέρ και βιντεοσκοπήματα, ανάμεσα στα οποία κι αυτό για το συνθέτη με μυϊκή δυστροφία Στέλιο Πισή.

Η ταινία για το Στέλιο

Ήταν γύρω στα 1997. Ο Κώστας, επιστρέφοντας από την Αμερική, δέχτηκε μετά χαράς την πρόταση συναδέλφου για ακρόαση ενός CD, κάποιου Κύπριου δημιουργού. Το υψηλό επίπεδο της σύνθεσης και της ενορχήστρωσης των κομματιών τον εντυπωσίαζε, ειδικά όταν πληροφορείται πως πρόκειται για ένα 19χρονο παιδί. Στέυει να τον συναντήσει κι αντικρίζει ένα αγόρι, καθηλωμένο σε αναπηρικό καροτσάκι, να γράφει και να παίζει με μεράκι στο αρμόνιο. Έκτοτε πέρασε μια δεκαετία και η φίλια που τους έδεσε έγινε ακόμα πιο δυνατή. «Μιλάμε συχνά στο τηλέφωνο, κι αναλλάζουμε απόψεις για το μουσικό χώρο, τις σχετικές εξελίξεις κτλ.», λέει ο Κώστας. Σήμερα ο Στέλιος, κλινήρης, αλλά με περισσότερη θέληση κι αγάπη για τη μουσική, κινώντας μόνο το δάκτυλο στο ποντίκι του υπολογιστή, σκαρώνει θεσπέσιες μελωδίες και αντλεί δύναμη για να συνεχίσει. «Τη δύναμη αυτή τη μεταδίδει και σε μένα με την αύρα και την ακτινοβολία του. Νιώθω τόσο ήρεμος και γαλήνιος όταν βρίσκομαι κοντά του, που ξεχνώ αυτόματα τα δικά μου προβλήματα», συμπληρώνει.

Ο Κώστας Κακογιάννης. Ο μουσικοσυνθέτης μιλά για τα καθημερινά μουσικά του ωράρια που γεμίζουν από τους ήχους μιας πολύμορφης δραστηριότητας.

ο Κώστας. Με την ευκαιρία της ίδρυσης του Παράκεντρο και της ύπαρξης της απαραίτητης τεχνικής υποδομής (κάμερες κτλ.), παρέα με το συνεργάτη του Πάμο Κουζάλη, έδωσαν σάρκα και οστά στην επιθυμία τους για τη σκηνοθεσία της πρώτης τους δουλειάς, ενός ντοκιμαντέρ με κεντρικό ήρωα το Στέλιο. Τα γυρίσματα ξεκίνησαν πριν από 3 χρόνια και ολοκληρώθηκαν στα τέλη του 2006. «Το σίγουρο είναι πως η επαφή μας με τις συχνές επισκέψεις στο σπίτι έγινε ακόμα πιο στενή. Μας εκπροσώπησε τις ενδόμυχες σκέψεις του, κάτι που δεν θα έκανε υπό άλλες συνθήκες», μου τονίζει. Η λήψη πλάνων, οι προβολές

(αν λάβει κανείς υπόψη ότι ο Στέλιος είναι συνδεδεμένος με αναπηρικό καροτσάκι) ήταν μια διαδικασία μάλλον κουραστική για τον ίδιο. Οστόσο, το απόλαυσε. Και, απ' ό,τι φαίνεται, δεν ήταν ο μόνος, μια και για τις μουσικές του απέσπασε βραβείο στο κρατικό φεστιβάλ κινηματογραφικών ταινιών 2007. Η ίδια η ταινία δεν έχει κυκλοφορήσει ακόμα σε DVD, ούτως ώστε να δικαιούται να συμμετέχει σε διάφορα φεστιβάλ παγκοσμίως. Έγινε, όμως, ένα μικρό θαύμα στην πρώτη προβολή. Ένας οπταντικός Έλληνας παραγωγός συγκινήθηκε τόσο με το περιεχόμενο, που προσφέρθηκε αφιλοκερδώς να μετατρέψει την ταινία σε φιλμ,

κάτι που συνεπάγεται πολλά έξοδα. Έτσι, θα μπορεί να ταξιδέψει ανά την υφήλιο. Σ' αυτό το σημείο αξίζει ν' αναφερθεί πως πέραν μιας χορηγίας από το Υπουργείο Παιδείας, το ίδιο το κόστος της ταινίας επωμίσθηκαν ο Κώστας Κακογιάννης και ο Πάμος Κουζάλης. Όσο για τις εντυπώσεις του

Η εποχή της τεχνολογίας

«ΑΝ ΚΑΙ ζω στη Λεμόθυ, η πρόσβαση στο δορυφορικό Διαδίκτυο (κατόπιν ευγενικής χορηγίας της Hellas Sat) μου παρέχει την ευχέρεια να έχω συνεργασίες σε όλο τον κόσμο. Πολλά κομμάτια μου, που προορίζονταν για να ντύσουν μουσικά θεατρικές και κινηματογραφικές παραγωγές στο εξωτερικό, στάλθηκαν δορυφορικά», σημειώνει. Εγκώρια έχει συνεργαστεί με το ΘΟΚ, για τις Εκκλησιάζουσες του Αριστοφάνη, που ανέβηκε πέρσι στο Ηρώδειο, έγραψε τη μουσική για λογαριασμό του Δήμου Λεμεσού σε έκθεση για το κρασί, καθώς επίσης και για το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογραφικών Ταινιών Κύπρου. «Σήμερα υπάρχουν άφθονες ευκαιρίες για τους Κύπριους δημι-

ουργούς, κυρίως ένεκα της τηλεόρασης. Προσωπικά, την τελευταία πενταετία είχα αναλάβει τη μουσική επένδυση για την «Πλατεία», το «Βασίλη Μικαηλίδη», τον «Ίσκιο της Φωτιάς», τις «Ιστορίες του Χωρού» και άλλα», αναφέρει. Επιπρόσθετα, πιστεύει ότι στον τομέα τραγούδι, οι κατά καιρούς παγκύπριοι και τοπικοί διαγωνισμοί αποτελούν ένα βήμα για τα νέα παιδιά, ώστε να δείξουν τις δυνατότητές τους στο ευρύ κοινό. Διαπιστώνει, παρόλα αυτά, ότι τα πράγματα είναι μακράν δυσκολότερα για όσους ασχολούνται με την ορχηστρική ή την κλασική μουσική, όπου το βαρόμετρο της εμπορικότητας είναι πεσμένο, οπότε δεν υπάρχει, μοιραία, και η ανάλογη στήριξη.

Στέλιου, ο Κώστας μου εξηγεί: «Είναι σκληρό να γυρίζεις έναν καθρέφτη σ' ένα άτομο που αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Η ταινία στάθηκε αφορμή για ν' αντικρίσει κι ο ίδιος την εικόνα του, έτσι όπως τη λαμβάνουν όλοι οι υπόλοιποι. Στο εξώφυλλο του DVD υπάρχει αντεστραμμένη η φωτογραφία του Στέλιου, γιατί ακριβώς έτσι τον βλέπουμε όταν καθόμαστε στο προσκέφαλό του. Η ικανοποίησή μας ήταν μεγάλη, όταν μας δήλωσε απερίφραστα ότι του άρεσε». Κι αυτό που αντλεί κανείς από το ντοκιμαντέρ, δεν είναι τίποτα άλλο, παρά ένα μεγάλο μάθημα ζωής. Όλα μικραίνουν μπρος στο «μέγεθος» του Στέλιου, οι προτεραιότητες, οι περσιονέξες, τα μικροπροβλήματα μας.

Η αφητηρία

«Θυμάμαι τον παππού να μας απαγγέλλει ποιήματα στο σπίτι», μου εξιστορεί νοσταλγικά. Οι γονείς του τον έμαθαν από παιδί στο χώρο της μουσικής, αγοράζοντας πιάνο στον ίδιο και στη μεγαλύτερη αδελφή του. Από παιδική, ζήλια πήρε τα πρώτα του μαθήματα σε ηλικία 6 ετών. Στα 14 ακούει για πρώτη φορά μαγεμένος Βαγγέλη Παπαθανασίου, έχοντας ήδη ασχοληθεί με βιολί και φλάουτο. Παίρνει συνειδητά την απόφαση ν' ασχοληθεί και με την ηλεκτρονική μουσική, ενώ παράλληλα καταπιάνεται με τον προγραμματισμό στον υπολογιστή. Εκεί, λοιπόν, απάνω στην έκρηξη της εφηβείας του, αγοράζει μηχανήματα και φτιάχνει το πρώτο του στούντιο. Φεύγοντας για σπουδές στην Αμερική, επιδιώκεται παράλληλα και στον τομέα της ηλεκτρολογίας, με πτυχιακή εργασία στην κατασκευή ηλεκτρονικών οργάνων. Όλα

αυτά παντρεύτηκαν μεταξύ τους κι αποτέλεσαν τα θεμέλια σ' ένα δρόμο καθ' όλα μουσικό.

Συνεργασίες-σταθμοί

«Χάρη στη θεϊτά μου ως μαέστρος στη Διάσταση ευτύχησα να βρεθούν στο δρόμο μου μια πλειάδα από σημαντικά πρόσωπα», υπογραμμίζει. Συμμετείχε ως συνθέτης σε CD του Νταλάρα, συνέπραξε καλλιτεχνικά με τη Νάνα Μούσχουρη, έφτιαξε και κυκλοφόρησε χριστουγεννιάτικα τραγούδια με τον Johnny Logan, είχε την τύχη να χορογραφήσει τη μουσική του ο Δημήτρης Παπαϊωάννου, σε μια παράσταση με το φωνητικό σύνολο Διάσταση στο Ηρώδειο το 1994, σε σκηνοθεσία Μιχάλη Κακογιάννη. Με τον τελευταίο ξανασυναντήθηκε το 2002 στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, σε ένα θεατρικό αναλόγιο με διακεκριμένους ηθοποιούς, όπως ο Γ. Βόγλης, η Κάτια Δανδουλάκη, ο Αθερίδης κ.ά., μια παράσταση για τη Διεθνή Αμνηστία. Κορυφαία, ωστόσο, συνεργασία με τον Μ. Κακογιάννη ήταν η περσινή, στον «Κοριολανό» του Σαίξπηρ, μια υπερπαραγωγή για το Φεστιβάλ Αθηνών, με εξειδικευμένες μουσικές απαιτήσεις, ορχήστρα, συμμετοχή χορωδιών κτλ.

Η Γιουρβίζιον

«Έκα συμμετάσκει εν έτει 1998, βοηθώντας το Μιχάλη Χατζηγιάννη στη σύνθεσή του Γένεσις, ενορχηστρώνοντας και διευθύνοντας τη ζωντανή ορχήστρα στο Μπέρμιγχαμ. Ήμουν ο τελευταίος Κύπριος μαέστρος που έλαβε μέρος, μια και από τον επόμενο χρόνο η μουσική ακουγόταν play back», αναπολεί. «Η όλη εμπειρία χαράχθηκε στο μυαλό μου σαν ένα ατελείωτο πάρτι, με κόσμο απ' όλη την Ευρώπη.

Ο μουσικοσυνθέτης με μυϊκή δυστροφία Στέλιος Πισής, για τη ζωή και το έργο του οποίου ο Κ. Κακογιάννης έκανε ένα συγκινητικό ντοκιμαντέρ.

Οστόσο, δεν βλέπω τον εαυτό μου να επαναλαμβάνει το εγχείρημα. Όταν γράφω τραγούδια, το κάνω πάντοτε στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου δρώμενου κι όχι ανεξάρτητα. Εύχομαι, όμως, κάθε επιτυχία στη φετινή κυπριακή συμμετοχή, που είναι ένα έξυπνο πλεκτηροπό κομμάτι και ευελπιστώ ότι θα κάνει αίσθηση».

Σχέδια για το μέλλον

Πολύ πρόσφατα, την πρώτη Απριλίου, παρουσιάστηκε στο Στάθιον Ελευθερία ένα χορόδραμα, αφιερωμένο στο Μάρκο Δράκο σε κείμενα του Γ. Σπανού και σκηνοθεσία Νεοκλή Νεοκλέους, στο οποίο ο Κώστας Κακογιάννης υπογράφει τη μουσική επένδυση και τα τραγούδια. «Το πλέον σημαντικό, όμως, για μένα είναι η ολοκλήρωση του πολιτιστικού κέντρου, που φέρει το όνομα «Παράκεντρο», ομοίως. Εκεί, στη Λεμόθυ, όπου διαμένει τα τελευταία χρόνια, έπειτα από προσωπικό μόχθο του ίδιου, αλλά και του Πάμου Κουζάλη, θα ξεκινήσει τη λειτουργία της με εστία για σεμινάρια, εκδηλώσεις, μια κοινότητα καλλιτεχνικής και όχι μόνο δραστηριότητας. Στον ίδιο χώρο, ολοκληρώθηκε κι ένα αξιόλογο μουσικό στούντιο, «όπου επιτέλους θα ανοίξω και πάλι τα φτερά μου», παραδέχεται. Κλείνοντας αυτήν την κουβέντα, καταφέρνει για άλλη μια φορά να με εντυπωσιάσει μιλώντας μου για τη Σχολή Μισαή, όπου είναι διορισμένος, για την αίθουσα μουσικής διδασκαλίας που έφτιαξε με καναπέδες, την αυτοματοποιημένη διδασκαλία του πιάνου με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και μπουλουκάκια, που έχουν ονόματα κλασικών μουσουργών, για τον ευφάνταστο τρόπο να κινητοποιεί τους μαθητές να διαβάζουν για τους ιστορικούς συνθέτες, ώστε να μπορούν να διεκδικήσουν το αντίστοιχο αρκουδάκι. Φαίνεται πως πίσω από κάθε μεγάλο ταλέντο, κρύβεται συνήθως μια τέτοια παιδική ψυχή, που διψάει για φως.

Στο φως η αλληλογραφία Έρνεστ Χέμινγκουεϊ - Μάρλεν Ντίτριχ

«ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ να σου το εξηγήσω, αλλά κάθε φορά που σε αγκαλιάζω αισθάνομαι σαν να έχω επιστρέψει σπίτι μου...», έγραφε το 1950 ο Έρνεστ Χέμινγκουεϊ στη Μάρλεν Ντίτριχ. Κι εκείνη του απαντούσε: «Έχει έρθει η ώρα να σου πω ότι σε σκέφτομαι συνέχεια. Διαβάζω τα γράμματά σου και έχω φέρει τη φωτογραφία σου στην κρεβατοκάμαρά μου». Πενήντα επτά χρόνια μετά, μια σειρά από τριάντα γράμματα και τηλεγραφήματα που έστειλε ο θρυλικός Αμερικανός συγγραφέας στη Γερμανίδα ηθοποιό έρχονται στο φως και δημοσιεύονται για πρώτη φορά, αποκαλύπτοντας το βάθος του ανολοκλήρωτου έρωτά τους. Η αλληλογραφία δόθηκε στη δημοσιότητα από την Kennedy Library της Βοστώνης υπό την επίβλεψη της κόρης της Μάρλεν Ντίτριχ, Μαρίας Ρίβα, η οποία ήθελε τα γράμματα της μητέρας της να μείνουν κρυφά για δεκαπέντε χρόνια από το θάνατό της. Το ζευγάρι γνωρίστηκε το 1934 σε ένα γαλλικό κρουαζιερόπλοιο το «le de France», όταν ο Χέμινγκουεϊ επέστρεψε στο Παρίσι ύστερα από ένα σαφάρι στην Ανατολική Αφρική και η Ντίτριχ γυρνούσε στο Χόλιγουντ έπειτα από επίσκεψή της στη ναζιστική Γερμανία, σε ένα από τα τελευταία ταξίδια στην πατρίδα της. Αρκετά χρόνια αργότερα ο Χέμινγκουεϊ αποκάλυψε σε ένα φίλο του γιατί πίστευε ότι η σχέση τους δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. «Είμαστε θύματα ενός «κασυγχρόνιστου πάθους», του είχε πει. Τα γράμματά τους αποκαλύπτουν τους φόβους και τις ανασφάλειές τους, ενώ συχνά αναφέρονται στον αγώνα του Χέμινγκουεϊ ενάντια στην κατάθλιψη. Η αλληλογραφία τους προγραμματίζεται σύντομα να δημοσιευτεί σε βιβλίο που θα περιλαμβάνει και τριάντα ένα γράμματα που έγραψε η Ντίτριχ στον Χέμινγκουεϊ.

Η Μαντόνα ηγείται μουσική εκδήλωση για την προστασία του κλίματος

Live Earth στις 7 Ιουλίου

Η ΔΙΑΣΗΜΗ Αμερικανίδα τραγουδίστρια της ποπ Μαντόνα θα ηγηθεί της βρετανικής προσπάθειας για μια σειρά συναυλιών σε διάφορες πόλεις του κόσμου για την προστασία του κλίματος με τον τίτλο Live Earth, που θα μεταδοθούν σε όλο τον κόσμο στις 7 Ιουλίου. Η ντίβα της ποπ μαζί με το συγκρότημα των Red Hot Chili Peppers θα ανοίξουν τη συναυλία που θα πραγματοποιηθεί στο στάδιο Γουέμπλεϊ του Λονδίνου. Άλλα συγκρο-

τήματα που θα μετάσχουν στην εκδήλωση είναι οι Foo Fighters, οι Duran Duran, οι Snow Patrol και οι Razorlight. Ως έκτακτοι προσκεκλημένοι είναι πιθανόν να εμφανιστούν το rap συγκρότημα των Beastie Boys, οι τραγουδιστές και συνθέτες Ντέιβιντ Γκέι και Ντάνιελ Ράις, καθώς και ο γνωστός πιανίστας του R&B Τζον Λέτζεντ. Ταυτόχρονα έχει προγραμματιστεί η διαγωγή η συναυλιών στο Γιοχάνεσμπουργκ, στο Ρίο ντε Τζανέιρο, στη Σαγκάη, το Σίδνεϊ και το Τόκιο.

νων συμμετοχή μέσω Διαδικτύου για 72 ώρες με έναρξη από την περασμένη Παρασκευή στις 11.00 ώρα Γκρίνουιτς. Η τιμή των εισιτηρίων να ανέρχεται σε 55 λίρες (περίπου 80 ευρώ) και κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει αίτηση για δύο μόνο, ενώ η διάθεσή τους θα ξεκινήσει την Τετάρτη 18 Απριλίου. Ταυτόχρονα έχει προγραμματιστεί η διαγωγή η συναυλιών στο Γιοχάνεσμπουργκ, στο Ρίο ντε Τζανέιρο, στη Σαγκάη, το Σίδνεϊ και το Τόκιο.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ Η εταιρεία ARIZONA LAUNDRIES FAMAGUSTA LTD ανακοινώνει επισήμως ότι δεν δεσμεύεται για οποιαδήποτε απόφαση του Παγκυπρίου Συνδέσμου Πλυνητριών, και ότι η αποχώρησή της ως μέλος από αυτόν είναι οριστική. Από τη Διεύθυνση

ΑΔΥΝΑΤΙΣΜΑ ΜΕ ΕΓΓΥΗΣΗ Το MBC προσφέρει τη λύση στο πρόβλημα αδυνατίσματος. Με υγιεινά προγράμματα και με εγγύηση. Δοκιμάστε μας. MBC Beauty Centre Λεωφόρος Κένεντι 25, Λευκωσία, ΤΗΛ. 22762255

Πάφος-Νιούκασλ από £79* Ηλεκτρονικές κρατήσεις eurocypria.com